

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

19.04.2016

м. Івано-Франківськ

№ 01.1-07/22

ФОП Скальському Л.В.
76018, м. Івано-Франківськ,
вул. Незалежності, 97, кв. 28

Про припинення дій, які містять
ознаки порушення законодавства про
захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Івано-Франківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання другого відділу досліджень і розслідувань від 18.04.2016 № 68 та додані до нього матеріали,

ВСТАНОВИЛА:

Територіальним відділенням здійснено дослідження ринку платних медичних послуг магнітно-резонансної томографії (далі - послуга МРТ), які надавалися медичними закладами Івано-Франківської області протягом 2014 – 2015 рр.

В ході дослідження встановлено, що одним із суб'єктів господарювання, що надає послуги МРТ в Івано-Франківській області є фізична-особа підприємець Скальський Любомир Віталійович, ідентифікаційний код 2189102296, 76018, м. Івано-Франківськ, вул. Незалежності, 97, кв. 28 (далі – ФОП Скальський, Підприємець).

ФОП Скальський здійснює діяльність згідно проведеної державної реєстрації фізичної особи-підприємця: дата запису: 04.03.2008, номер запису: 2 119 000 0000 016174. Основний вид діяльності за КВЕД 86.21 «Загальна медична практика». У розумінні статті 1 Закону України "Про захист економічної конкуренції" Підприємець є суб'єктом господарювання.

Діяльність ФОП Скальського спрямована на надання діагностичних та консультативних послуг. Для надання послуг МРТ у Підприємця є в наявності магнітно-резонансний томограф фірми Siemens Magnetom Impact Expert (1-T).

У відповідності до вимог Закону України „Про захист економічної конкуренції”, Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 5 березня 2002 року №49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 1 квітня 2002 року за №317/6605 (надалі Методика), територіальним відділенням проведено попередній аналіз ринку платних медичних послуг, в результаті якого встановлено.

Визначення об'єктів аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища.

Об'єктом аналізу щодо визначення ринкового становища є суб'єкт господарювання – ФОП Скальський в частині надання платних послуг МРТ.

Покупцями (споживачами) послуги МРТ є мешканці Івано-Франківської

області, яким необхідно отримати заключення МРТ обстеження.

Продавцями платної медичної послуги МРТ є суб'єкти господарювання, які мають право надавати цю послугу (мають на це відповідну ліцензію МОЗУ) та мають спеціальне обладнання – магнітно-резонансний томограф.

Визначення товарних меж ринку.

Згідно з Методикою, товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів, у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

Проведення послуги МРТ дозволяє проводити абсолютний діапазон дослідницьких магнітно-резонансних досліджень з міліметровим кроком, що дозволяє виявляти найменші метаболічно функціональні ділянки.

Платна послуга МРТ є товаром, надається згідно з функціональним призначенням, та немає замінників.

Товарними межами ринку є платна послуга МРТ.

Визначення територіальних меж ринку.

Відповідно до пункту 6.1 Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом встановлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.

Згідно з пунктом 1.3. Методики територіальними (географічними) межами ринку є територія зі сферою взаємовідносин купівлі-продажу товару (групи товарів), в межах якої за звичайних умов споживач може легко задовольнити свій попит на певний товар і яка може бути, як правило, територією держави, області, району, міста тощо або їхніми частинами.

Учасниками ринку проведення платних послуг МРТ та отримання необхідних замовнику результатів обстеження є лікувальні заклади та замовники (громадяни, пацієнти) цього товару.

Одним із чинників для визначення територіальних меж є місцезнаходження споживачів.

Оскільки проходження МРТ обстеження для отримання результатів поза межами місцезнаходження споживача призведе до зайвих витрат часу та коштів та в більшості випадків через стан здоров'я споживача не рекомендується транспортування на значні відстані, територіальними межами ринку доцільно визначити межі Івано-Франківської області.

Часові межі ринку.

Відповідно до п.7.1. Методики та згідно вимог технологічної карти дослідження, часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило 1 рік), протягом якого сукупність товарно-грошових відносин між продавцями та споживачами утворює ринок товару із сталою структурою. У межах Івано-Франківської області протягом 2014, 2015 рр., склад продавців (надавачів даної послуги) не змінювався, тобто, структура даного ринку є сталою.

Отже, часовими межами ринку є 2014 та 2015 роки.

Бар'єри вступу (виходу) на ринки (з ринків) потенційних конкурентів.

Відповідно до пункту 1.2 Методики бар'єри вступу на ринок – обставини, які перешкоджають новим суб'єктам господарювання почати конкурувати на рівних умовах із суб'єктами господарювання, що вже діють на певному товарному ринку.

Для вступу на ринок інших суб'єктів господарювання існують наступні *бар'єри*: економічні - наявність значних вільних обігових коштів, матеріальної бази для закупівлі обладнання – апарату МРТ;

адміністративні – отримання ліцензії на медичну практику.

З інформації, отриманої від суб'єктів господарювання, встановлено, що протягом 2014, 2015 рр. в області платну послугу МРТ надавали такі суб'єкти господарювання: ТзОВ «Сімедгруп», ТзОВ «Альтмед» та ФОП Скальський Л.В. (міська клінічна лікарня №1).

Крім того, відповідне обладнання та ліцензію МОЗУ мають обласний клінічний онкологічний диспансер та Калуська ЦРЛ. Однак, з інформації, отриманої від зазначених суб'єктів, дані послуги вони надають безкоштовно для онкохворих та певних пільгових категорій.

Установлення монопольного (домінуючого) становища.

При визначенні часток суб'єктів господарювання, які діють на ринку надання послуг МРТ у територіальних межах Івано-Франківської області використовувались - обсяги надання таких послуг впродовж 2014 року та 2015 року в кількісних показниках.

За інформацією, отриманою від ФОП Скальського у 2014 році надано [інформація з обмеженим доступом] послуг МРТ на загальну суму [інформація з обмеженим доступом], у 2015 році – [інформація з обмеженим доступом] послуг – на [інформація з обмеженим доступом] грн.

Дослідженням встановлено, що сукупна частка на ринку вищезазначених суб'єктів господарювання в межах Івано-Франківської області перевищує 50 відсотків і між ними є незначна конкуренція.

Відповідно до абзацу 2 частини 5 статті 12 Закону України „Про захист економічної конкуренції” ФОП Скальський Л.В. з ТзОВ «Сімедгруп» та ТзОВ «Альтмед», протягом 2014 - 2015 років мав ознаки суб'єкта господарювання, що займає монопольне (домінуюче) становище на ринку платних послуг МРТ в межах Івано-Франківської області.

Протягом 2015 року вартість послуг МРТ не змінювалась і становила [інформація з обмеженим доступом] грн. за одну послугу.

Оскільки, на даний час відсутня на державному рівні методика обрахунку вартості послуги МРТ та порядку регулювання тарифів і надання платної послуги, то базою для визначення ціни послуги є розрахунок валових витрат, пов'язаних з безпосереднім наданням послуги. Згідно ст.11 Закону України «Про ціни і ціноутворення» від 21.06.2012р. №5007-VI на всі види продукції, товарів і послуг ціну встановлює сама установа (за винятком таких, стосовно яких здійснюється державне регулювання цін і тарифів).

Відповідно до 16 стандарту бухгалтерського обліку собівартість послуг складається з витрат, прямо пов'язаних з наданням послуг, а саме:

- прямих матеріальних витрат;
- прямих витрат на оплату праці;
- амортизації;
- вартості придбаних послуг, прямо пов'язаних з наданням послуг;
- інших прямих витрат.

Проаналізувавши, отриману від ФОП Скальського інформацію про вартість послуги МРТ та калькуляцію на неї, територіальним відділенням встановлено, що стаття собівартості «Оплата праці медичного персоналу» включає витрати на оплату праці [інформація з обмеженим доступом]. При формуванні планової калькуляції на послугу МРТ дана стаття була розрахована виходячи з мінімального розміру оплати праці (1218 грн.): $1218,00 * [інформація з обмеженим доступом] \text{ чол.} * 12 \text{ міс.} = [інформація з обмеженим доступом] \text{ грн.}$ – річний плановий фонд на заробітну плату.

Однак, за даними розрахунково-платіжних відомостей за 2015 рік фактично нараховано заробітної плати працівникам [інформація з обмеженим доступом] грн., що на [інформація з обмеженим доступом] грн. менше ніж закладено в калькуляцію.

Наведене свідчить про необґрунтований розрахунок статті „Оплата праці медичного персоналу” та статті «Нарахування на заробітну плату», що призводить до необґрунтованої вартості проведення платних послуг МРТ.

За умов значної конкуренції на ринку проведення послуги МРТ відбувалося б змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття, завдяки власним досягненням, переваг над іншими суб'єктами господарювання, що є змістом поняття конкуренції згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції». Підприємець, в умовах значної конкуренції на ринку, був би вимушений застосовувати економічно обґрунтовані тарифи на свої послуги для утримання своєї позиції на ринку.

Отже, дії ФОП Скальського Л.В., які полягають у включенні до розрахунків у 2015 році вартості платних послуг МРТ необґрунтованих витрат з оплати праці, містять ознаки порушення, передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку надання послуг МРТ, шляхом встановлення таких цін, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

Враховуючи наведене та керуючись п.10 ст.14 Закону України „Про Антимонопольний комітет”, ст.46 Закону України „Про захист економічної конкуренції”, п.3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 №32-р та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482, зі змінами, адміністративна колегія Івано-Франківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

РЕКОМЕНДУЄ:

фізичній-особі підприємцю Скальському Любомиру Віталійовичу, ідентифікаційний код 2189102296, 76018, м. Івано-Франківськ, вул. Незалежності, 97, кв. 28 припинити дії, які містять ознаки порушення, передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» шляхом приведення тарифів на послуги МРТ до економічно обґрунтованого рівня.

Про результати розгляду цих рекомендацій просимо повідомити Івано-Франківське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету (вул. Незалежності, 6, м. Івано-Франківськ, Головноштамт, а/с 22, 76000) України у **десятиденний строк** з дня їхнього отримання.

За умови виконання положень рекомендацій та вжиття відповідних заходів для усунення причин виникнення цих порушень, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції розпочинатися не буде.

Голова адміністративної колегії,
голова відділення

Т. Савчин

Члени колегії:

В. Тимків

Ю. Вітрак

А.Мажак

Н. Борищак